

A TANÁCS VÉLEMÉNYE**(2007. február 27.)****Dánia 2006–2010 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramjáról**

(2007/C 71/04)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

1. 2007. február 27-én a Tanács megvizsgálta Dánia 2006–2010 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.
2. A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedése a 2006-os 2,7 %-ról átlagosan 1,0 %-ra lassul a programidőszak hátralévő részében. A jelenleg rendelkezésre álló információk fényében úgy tűnik, hogy a forgatókönyv kifejezetten óvatos növekedési feltételezéseken alapul, különösen a 2008–2010-es időszak esetében: az aktualizált program 2010-re a (pozitív) kibocsátási rés bezáródását feltételezi. A program inflációs előrejelzése valószínűnek tűnik.
3. A Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzése szerint az államháztartási többlet 2006-ban a GDP 3,2 %-a lesz, szemben a konvergenciaprogram előző változatában foglalt, a GDP 2,1 %-ának megfelelő céllal. Ennek alapja a vártnál nagyobb növekedés, valamint az energiaárak tartósan magas szintje, tekintettel Dánia olaj- és gáztermeléshez kapcsolódó bevételeinek jelentőségére.
4. A költségvetési stratégia célja, hogy a programidőszak alatt 2010-ig átlagosan a GDP 0,5–1,5 %-ának megfelelő szinten tartsa a strukturális többleteket (azaz a ciklikusan kiigazított, az egyszeri intézkedések és egyéb átmeneti tényezők, mint például egyes bizonytalan bevételi tételek nélkül számított többleteket), amihez az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága érdekében az adósságráta jelentős csökkentése szükséges. E stratégia a kiadások visszafogásán (az állami reálkiadások éves növekedése a 2007–2010 közötti időszakban átlagosan megközelítőleg 1 %-os lehet, a program előző változatában szereplő alacsonyabb, 0,5 %-kal szemben) és a 2001-ben bevezetett adóbefagyasztás fenntartásán, továbbá a munkaerő-kínálat és a foglalkoztatás megerősítését célzó elfogadott reformokon alapul. Az aktualizált program szerint a 2006-ban a GDP 3,1 %-át kitevő államháztartási többlet 2007-ben 2,8 %-ra, 2010-ig pedig még tovább, 1,2 %-ra csökken (az elsődleges többlet a 2006-os 4,7 %-ról 2010-ig 1,8 %-ra). A 2008-tól bekövetkező csökkenés a GDP-növekedéssel kapcsolatos kifejezetten óvatos feltételezéseket tükrözi. A program előző változatával szemben az államháztartás egyenlege 2006 és 2008 között magasabb, a programidőszak vége felé pedig alacsonyabb lesz.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

5. A közösen megállapított módszertannal összhangban számított strukturális egyenleg az előrejelzés szerint a programidőszak alatt a GDP körülbelül 2 %-a vagy annál jobb lesz, 2007-ben enyhén romló, 2008-ban pedig valamelyest erősebben javuló tendenciák mellett. A program középtávú költségvetési célkitűzéséként 2010-hez közeledve a GDP 0,5–1,5 %-a közötti strukturális egyenleget határoz meg, amelyet a program szerint nagy biztonsági tartalékkal terveznek fenntartani a programidőszak alatt. A középtávú célkitűzés, melynek célja a költségvetés fenntarthatóságának biztosítása — ha figyelembe vesszük, hogy a 2004. március 2-i Eurostat-határozattal ⁽¹⁾ összhangban az aktualizált programban már nem szerepel a nyugdíjrendszer második, tőkefedezeti pillére (amely Dánia előző programjaiban még szerepelt) —, az előző aktualizáláshoz képest változatlan. Mivel a középtávú célkitűzés szigorúbb az irányadó minimumértéknél (amely a becslések szerint a GDP mintegy 0,5 %-át kitevő hiány), megvalósítása valószínűleg biztonsági tartalékokat nyújt a túlzott hiány felmerülésével szemben. A középtávú célkitűzés a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok számára kijelölt sávon belül van, és jelentősen szigorúbb, mint azt a potenciális kibocsátás hosszú távú átlagos növekedése és az adósságráta indokolná.
6. A költségvetés teljesítménye – főként a 2008 és 2010 közötti évek tekintetében – a programban előre jelzetttnél jobban alakulhat. Enne fő oka, hogy a programban kifejezetten óvatos makrogazdasági forgatókönyvet szerepeltetnek, amely eltúlozza annak a kockázatát, hogy az állami reálkiadások növekedése nagyobb lehet az előirányozottnál.
7. E kockázatértékelés alapján a programban szereplő költségvetési irányvonal elégségesnek tűnik ahhoz, hogy a programban tervezettek szerint a programidőszak alatt fenntartsák a középtávú célkitűzést. Ezenkívül az egyes években bekövetkező normál makrogazdasági ingadozások esetén elegendő biztonsági tartalékokat nyújt a GDP 3 %-ában rögzített hiányküszöb átlépésével szemben. A programban szereplő költségvetési irányvonal teljes mértékben összhangban van a Stabilitási és Növekedési Paktummal.
8. A bruttó államadósság a becslések szerint 2006-ban a GDP 30 %-a alá csökkent, azaz jóval a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaérték alatt maradt. A program előrejelzése szerint a bruttó adósságráta a programidőszak alatt további mintegy 11 százalékponttal csökken.
9. A dániai népesség előregedése hosszú távon az EU-átlagnál jelentősebb mértékben befolyásolja a költségvetést, főként a GDP-arányos nyugdíjkiadások következő évtizedekre előre jelzett viszonylag magas növekedése miatt. A 2006 júniusában elfogadott átfogó reformcsomag – „Megállapodás a jövőbeli jólétről és a jövőre irányuló befektetésekről” vagy egyszerűen jóléti megállapodás – célja a nyugdíjba menés időpontjának kitolása. Mind az öregségi, mind a korengedményes nyugdíjkorhatár fokozatosan 2 évvel emelkedni fog, amit később a korhatároknak a várható élettartam változása függvényében történő indexálása fog követni. Ezért a jóléti megállapodás hozzájárul a hosszú távú kiadási tendenciák fékezéséhez, és így javíthatja az államháztartás fenntarthatóságát. A tekintélyes strukturális többletet tartalmazó kiinduló költségvetési egyenleg jelentősen enyhíti a népesség előregedése által okozott hosszú távú költségvetési hatásokat. Magas elsődleges többletek fenntartása a középtávon hozzájárulhat az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez. E tényezőket figyelembe véve Dánia összességében alacsony kockázattal szembesül az államháztartás fenntarthatóságát tekintve.
10. A konvergenciaprogram a középtávú költségvetési stratégia szempontjából minőségileg értékeli a nemzeti reformprogram 2006. októberi végrehajtási jelentésének általános hatását. A program emellett rendszerezett tájékoztatást ad a nemzeti reformprogramban tervezett fő reformokkal járó közvetlen költségvetési költségekről vagy megtakarításokról, költségvetési előrejelzései pedig kifejezetten figyelembe veszik a nemzeti reformprogramban körvonalazott intézkedések államháztartási hatásait. A konvergenciaprogramnak az államháztartás területére tervezett intézkedései láthatólag összhangban állnak a nemzeti reformprogramban előirányozottakkal. Mindkét program a munkaerő-kínálatot hosszú távon növelő reformok végrehajtását tervezi, benne a kötelező nyugdíjkorhatár emeléséről szóló megállapodással, ennek eredményeként ösztönzi a munkában töltött évek meghosszabbítását.
11. A programban szereplő költségvetési stratégia nagyjából megfelel a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó, az integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak.

⁽¹⁾ Lásd az Eurostat News Release 2004. március 2-i 30/2004 és 2004. szeptember 23-i 117/2004 számát.

12. Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok legtöbbjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

A Tanács úgy véli, hogy a középtávú költségvetési helyzet rendezett, és a költségvetési stratégia jó példája a Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban irányított fiskális politikának.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása ⁽¹⁾

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2006. november ⁽²⁾	3,6	2,7	2,0	0,7	0,7	0,6
	BIZ 2006. november	3,0	3,0	2,3	2,2	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november	2,4	2,4	1,1	1,6	nincs adat	2,1
HICP-infláció (%)	KP 2006. november	1,7	2	1,8	1,7	1,8	1,7
	BIZ 2006. november	1,7	2,0	2,0	1,9	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november	1,6	2	1,3	1,9	nincs adat	1,8
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	KP 2006. november ⁽³⁾	0,3	0,9	0,9	- 0,3	- 1,3	- 2,3
	BIZ 2006. november ⁽⁴⁾	- 0,6	- 0,2	- 0,4	- 0,6	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november ⁽²⁾	- 0,3	0,1	- 0,7	- 0,9	nincs adat	- 0,6
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2006. november	4,0	3,1	2,8	2,5	1,8	1,2
	BIZ 2006. november	4,0	3,2	3,3	3,2	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november	2,7	2,1	2,2	1,7	nincs adat	1,9
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2006. november	5,8	4,7	4,3	3,4	2,5	1,8
	BIZ 2006. november	5,8	4,9	4,6	4,3	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november	4,7	3,7	3,1	2,5	nincs adat	2,7
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2006. november ⁽³⁾	3,8	2,5	2,2	2,7	2,6	2,7
	BIZ 2006. november	4,4	3,3	3,5	3,6	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november ⁽³⁾	2,9	2	2,6	2,3	nincs adat	2,3
Strukturális egyenleg ⁽⁵⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. november ⁽⁶⁾	3,6	2,2	1,9	2,7	2,6	2,7
	BIZ 2006. november ⁽⁷⁾	4,1	3,0	3,2	3,6	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november	2,7	1,7	2,3	2,3	nincs adat	2,3

⁽¹⁾ A program a nem kötelező adatok közül nem ad tájékoztatást az adósságállományt befolyásoló egyéb jelentős tényezőkről (stock-flow adjustment).

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2006. november	36,2	29,8	25,8	22,7	20,5	19,0
	BIZ 2006. november	36,2	29,7	25,7	23,2	nincs adat	nincs adat
	KP 2005. november	35,9	32,9	30,1	27,7	nincs adat	22,7

Megjegyzések:

- (¹) A költségvetési előrejelzések figyelembe veszik a tőkefedezeti nyugdíjrendszerek besorolásáról szóló, 2004. március 2-i Eurostat-határozatot. A határozat figyelembevétele nélkül az államháztartási többlet 2005-ben a GDP 4,9%-a, 2006-ban 4%-a, 2007-ben 3,8%-a, 2008-ban 3,5%-a, 2009-ben 2,8%-a, 2010-ben pedig 2,2%-a lenne, míg a bruttó államadósság 2005-ben a GDP 35,9%-a, 2006-ban 28,6%-a, 2007-ben 24,6%-a, 2008-ban 21,5%-a, 2009-ben 19,3%-a, 2010-ben pedig 17,8%-a.
- (²) A program 2008-ra, 2009-re és 2010-re vonatkozó GDP-növekedési előrejelzései a 2010-ben záródó kibocsátási rés technikai feltételezésén alapulnak.
- (³) A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.
- (⁴) A 2005–2008 közötti időszakra vonatkozóan 2,2%-os, 2,6%-os, 2,5%-os és 2,5%-os becslült potenciális növekedés alapján.
- (⁵) Ciklikusan kiigazított egyenleg, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan az előző sorokhoz).
- (⁶) Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a program szerint (2005 és 2007 között minden évben a GDP 0,3%-a, többletnövelő).
- (⁷) A programban szereplő egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a speciális nyugdíjrendszerbe történő befizetések 2007-ig való felfüggesztésének eredményei. Mivel a befizetések levonhatók az adóból, felfüggesztésük 2005 és 2007 között a becslések szerint a GDP 0,3%-ának megfelelő mértékben erősíti az államháztartás pozícióját.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai